

Výtvarná výchova 1. stupeň

1. Charakteristika vyučovacího předmětu, vymezení předmětu, cíle, obsah a organizace výuky

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, aby se učili chápat výtvarnou kulturu. Je zaměřeno na schopnost žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, objevovat v něm estetické hodnoty. Žák si v praktických činnostech osvojuje potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí své vlastní výtvarné vyjádření, představivost a fantazii, smysl pro originalitu.

Výtvarná výchova usiluje zejména o to, -aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, o práci s různými materiály

-aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky

-aby se rozvíjel jejich vztah k umění a aby získali představu o historii výtvarného umění

-aby byli schopni vnímat krásu a estetické hodnoty, aby byli schopni získané poznatky a dovednosti využít ve svém životě.

Pro výtvarné činnosti v 1. – 3. ročníku jsou charakteristickými rysy spontánnost, bezprostřednost, uvolněnost a emocionální přístup k světu, jistota projevu a nedostatek zkušeností. Přetrvává široce rozvinutá fantazie a představivost, spřízněnost se světem pohádek a bájí. Při práci ve 4. – 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší práci. Utváří a rozvíjí se vztah žáků k umění.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je povinný předmět, který se vyučuje v prvním až třetím ročníku v jednododinové týdenní dotaci, ve čtvrtém až pátém ročníku v dvouhodinové týdenní dotaci, a to ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky, třídy se nedělí. Obsah učiva je volně rozvržen na 1. - 3. ročník a na 4. - 5. ročník, je širší, než jaký je možné v dané časové dotaci realizovat, a to proto, aby bylo možno pracovat s obsahem učiva tvůrčím způsobem. Proto je možné se k některým okruhům učiva cyklicky vracet nebo je realizovat v jednorázovém bloku.

2. Výchovně vzdělávací strategie předmětu, kompetence

Kompetence k učení – podpora samostatnosti a tvořivosti, trpělivosti, pozitivní motivace.

Kompetence k řešení problémů – podpora tvořivého myšlení a logického uvažování

Kompetence komunikativní – podpora otevřené a účinné komunikace, potlačování hrubých a nezdvořilých projevů chování.

Kompetence sociální – rozvíjení schopnosti spolupráce, respektování práce vlastní i druhých

Kompetence pracovní – podpora pozitivního vztahu k práci, tvorba podnětného a tvořivého pracovního prostředí.

3. Očekávané výstupy

OVO 1 Výtvarné vyjádření skutečnosti – rozvíjení dětské představivosti a fantazie, pozorování přírody a činnosti lidí. Rozlišování a hodnocení tvarů, barvy a struktury. Poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvarů, pozorování tvarů různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu. Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin, sledování základních přírodních zákonitostí.

OVO 2 Dekorativní a prostorové práce – hry s barvou, poznávání vlastností barev, jejich výrazových možností. Poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností, vedení linie v různých materiálech. Poznávání základních vlastností plastických materiálů a jejich výrazových možností. Rozvíjení citu pro prostor a výtvarný rytmus, rytmické řešení plochy, kompozice plochy.

OVO 3 Výtvarné umění a život kolem nás – různé druhy výtvarného umění, kultura odívání a bydlení, hračky a zvířátka v životě dítěte.

OVO 4 Práce s ilustracemi, druhy výtvarného umění – funkce ilustrací, aktivní práce s ilustracemi, porovnávání ilustrací.

OVO 5 Uplatňování subjektivity – vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. - 3. ročník

OVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPUSOBY HODNOCENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚT.
	Žák :			
OVO 1, OVO 5	Uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály. Ovládá základní technické dovednosti. Organizuje vlastní výtvarnou práci. Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích.	Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, rozvíjení dětské představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření, pozorování přírody a činnosti lidí Barvy, barevný kontrast a harmonie.	Výstava prací žáků Sebehodnocení	EV Dramatická výchova
OVO 1, OVO 2	Chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii.	Výtvarné vyprávění – od popisu děje k charakteristice postav, vyjádření prostoru. Pozorování přírodních útvarů, rozlišování tvarů, barev, struktury, poznávání krás živé i neživé přírody		prvouka
OVO 4	Rozezná různý charakter lineární kresby.	/otiskování, kresba, vrypy, kombinace přírodních materiálů/		
OVO 3	Chápe výrazové vlastnosti barev, využívá vlastnosti barev, kontrast barev.	Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ, vytváření prostorových útvarů kombinováním přírodních materiálů.		
OVO 1, OVO 2	Poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih.	Sledování základních přírodních zákonitostí na tvarově zajímavých rostlinách, stromech apod.		EV
	Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa.	Poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí, pozorování tvaru a materiálu, grafický záznam pohybu / kružnice, ovály, elipsy, svislé, vodorovné a šikmé čáry/.		matematika
OVO 2	Ve vlastní výtvarné činnosti uplatňuje různé výtvarné výrazové prostředky.	Pozorování tvarů různých užitkových předmětů, pokusy o jejich výtvarné vyjádření v ploše i prostoru. Sledování a srovnávání tvarů předmětů stejného charakteru a funkce, rozvíjení pozorovací schopnosti a paměti – přibližné vystižení proporčních vztahů. Poznávání vlastností barev, vyvozování poznatků o vlastnostech barev, jejich výrazových možnostech, výtvarné využití vzniklých náhodností a představ.		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. - 3. ročník

OVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPUSOBY HODNOCENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚT.
OVO 5		Poznávání různých druhů linií a jejich výrazových možností – vedení linie v různých materiálech.		
		Poznávání základních vlastností plastických materiálů. Poznávání a zkoušení pevnosti, tažnosti, ohebnosti plastických materiálů a jejich výrazové možnosti.		Pracovní činnosti
		Rozvíjení citu pro prostor – základní prostorové útvary, modelování a konstruování.		
OVO 4		Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus /rytmické řazení různých prvků, řazení různých tvarů.		
		Rytmičké řešení plochy, kompozice plochy.		Hudební výchova
OVO 3		Aktivní práce s ilustracemi, funkce ilustrací, porovnávání ilustrací.		Český jazyk
OVO 5		Hračky a zvířátka v životě dítěte.		prvouka
		Různé druhy výtvarného umění, výstavy, galerie apod.		
OVO 1		Kultura odívání a bydlení, životní prostředí.		EV

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. - 5. ročník

OVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPUSOBY HODNOCENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚT.
OVO 4 O 1 OVO 2 OVO 2 OVO 3 OVO 5 OVO 1 OVO 2	Žák : Organizuje vlastní výtvarnou práci. Ovládá základní technické dovednosti, uvědoměle zachází s prostředky a materiály. Řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů, uplatňuje představivost a fantazii. Rozeznává různý charakter lineární kresby. Chápe výrazové vlastnosti barvy, využívá základní klasifikaci barev, kontrast barev. Aktivně pracuje s ilustracemi, umí ilustrace porovnat, zná různé ilustrátory. Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění, poznává některé aspekty kultury odívání a bydlení. Seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy. Rozezná základní tvary lineárního a kresleného písma, vytváří krátké nápisy. Orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše /symetrická i asymetrická řešení/. Projevuje smysl a cit pro prostorové formy a pro jejich výtvarné kvality. Různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů.	Volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti. Výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí. Základní kompoziční principy. Vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí. Použití škály barev, základních kompozičních zákonitostí, prostorových vztahů. Vyjádření proporcí lidské postavy, výtvarné vyjádření pohádkových bytostí. / využití tvarové a barevné nadsázky/. Výtvarné vyjádření přírodních objektů, lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby a členění přírodních objektů. Možnost dotvářet přírodní formy na základě fantazie. Výtvarné vyjádření věcí. Vystižení základních tvarových znaků, prostorových principů, řešení barevnosti. Výtvarné ztvárnění skutečnosti i představ. Rozvíjení prostorového vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů, ověřování výtvarného výrazu vlastní činností. Vlastnosti barev, jejich výrazové možnosti, funkce barev. Různé druhy linií a jejich výrazové možnosti. Uplatnění výtvarného výrazu linie. Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, řazení prvků v tvarové a barevné kompozici. Symetrická a asymetrická řešení. Seznámení s funkcí písma. Písmeno jako dekorativní prvek / psané, kreslené, stříhané, vytrhávané /.	Klasifikace známkou Slovní hodnocení Hodnocení sociálně normované	OSV Dramatická výchova EV geometrie

VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 4. - 5. ročník

OVO	KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPUSOBY HODNOCENÍ	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚT.
OVO 4 OVO 3	Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, v sochařství, ve volné grafice. Poznává různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů / hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy/.	Vlastnosti různých materiálů, výtvarné principy a možnosti některých materiálů, činnosti zaměřené na užitou a dekorativní tvorbu. Výběr materiálů a výtvarné zpracování z hlediska účelu.		
OVO 5	Orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních. Rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi.	Využití výrazových možností linie, plochy, tvaru a struktury. Vytváření jednoduchých prostorových objektů a poznávání výtvarného výrazu v jednoduchých prostorových tvarech na základě hry a experimentování. Rytmičné řešení plochy, kompozice plochy. Práce s ilustracemi, funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků, porovnávání ilustrací. Různé druhy výtvarného umění, besedy o umění, aspekty kultury odívání a bydlení. Rozvíjení smyslu pro krásu přírody, vztah k životnímu prostředí. Lidové umění, jeho vztah ke skutečnosti barev, jejich výrazové možnosti, prostředí.		Pracovní činnosti MV vlastivěda